

Zorg en Veiligheid

17 juni 2019

LVBeeld; van discussie, naar herkenning*

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

Annematt Collot d'Escury-Koenigs, Angelique Boering

Voor verdere informatie en training kunt u contact opnemen met Mw. Dr. A. M. L. Collot d'Escury:

A.L.CollotDEscury-Koenigs@uva.nl

Universiteit van Amsterdam, Nieuwe Achtergracht 129B, 1018 WS Amsterdam

T: +31 (0)20 525 6779 +31(0)653519113

*Gebaseerd op de KFZ-call 2016-50

Doel

Stimuleren van herkenning van (a) een Licht Verstandelijke Beperking (LVB) en LVB-kenmerken: "hoe kan je door de camouflage van een LVB heen kijken?", en (b) inzicht in de betekenis van een LVB: "welke invloed heeft een LVB op het denken en doen?".

Middel

Een interactieve training gebaseerd op een combinatie van beeldmateriaal van LVB- en niet-LVB-jongeren, discussie, oefening en educatie (de workshop bij Zorg en Veiligheid 17 juni in 's Hertogenbosch is een deel van de training).

Uitgangspunten

- LVB wordt vaak over het hoofd gezien.
- Mensen met LVB zijn oververtegenwoordigd in het forensische domein.
- Onderschatting van LVB-problematiek brengt risico's met zich mee in het strafproces en het forensisch traject.
- De focus ligt expliciet op de LVB.
- (Inter-)actie en discussie zijn nodig voor 'deep learning'.
- Deep learning is nodig voor het vermogen kennis toe te passen.
- Leren over LVB kan alleen door te leren van de LVB.
- Leren over LVB vraagt ook om vergelijking met niet-LVB.
- Materiaal moet realistisch zijn en thema's bevatten die aansluiten bij de jongeren en de cursisten.

Resultaten

- Cursisten geven aan meer LVB kenmerken te herkennen (84%).
- De cursisten vinden de films van toegevoegde waarde (90%).
- Cursisten vinden de integratie van films, discussie, educatie en oefening cruciaal.
- De training zorgt voor een toename van inzicht in de betekenis van LVB.
- Een kenmerk is pas kenmerkend als je de context en andere kenmerken mee weegt.
- Beleving baart inzicht in de betekenis.
- De combinatie van kennis en inzicht zorgen voor verandering in gedrag.

De films zorgen voor een kick-start en samen met de oefeningen en training voor bewustwording, een toename van inzicht in de betekenis, en een verandering in gedrag.

Samenvatting:

Jongeren met een Licht Verstandelijke Beperking (LVB) zijn oververtegenwoordigd in het forensisch domein. LVB wordt desalniettemin vaak over het hoofd gezien. Onderschatting van LVB-problematiek brengt risico's met zich mee in het strafproces en het forensische traject. Interventies sluiten niet aan bij het niveau van de jongere en de kans dat zij afhaken is groot. Gevolg is een terugmelding of recidive en vaak strafverzwaring. Herkenning van een LVB is echter niet eenvoudig: de beperking is fysiek niet zichtbaar en het functioneren van iemand met een LVB is grillig: het sociaal adaptief functioneren wordt sterk bepaald door de context en ook het cognitief functioneren is wisselen. Het herkennen van een LVB middels literatuur lijkt niet afdoende te zijn. Er is –inmiddels– goede literatuur en ook goed diagnostisch materiaal op het terrein van LVB beschikbaar, maar daarmee '(onder-)vang' je de LVB niet. "LVBbeeld" is een interactieve training ontworpen voor professionals binnen het forensische domein, gericht op het vergroten van LVB-herkenning en het verkrijgen van inzicht in de betekenis van de LVB. De training bestaat uit een combinatie van beelden (films) van LVB- en niet-LVB-jongeren, discussie, oefening en kennisoverdracht. In de films (inter)acteren (LVB-)jongeren met een acteur thema's die representatief zijn voor hun belevingswereld, denk aan een conflict met een bewaker: "je mag hier niet roken of je scooter parkeren". Cursisten van verschillende ketenpartners (RvdK, de Reclassering, Bureau Halt en het NIFP ($N = 20$)) en LVB deskundigen (experts) beoordeelden de films: is er bij een jongere sprake van een LVB, of niet? Cursisten werden over tijd beter in het inschatten van de jongeren in vergelijking met experts ($N = 17$). Cursisten geven bij de evaluatie aan meer LVB kenmerken te herkennen (84%) en door oefening meer inzicht te hebben in een LVB. De cursisten beoordeelden de films als nuttig (90%). De films waren de basis voor discussie en deze was van meerwaarde voor het doorgronden van de betekenis van een kenmerk. Een jongere die standvastig was en zijn standpunt bleef herhalen, werd door sommigen gezien als iemand die stevig in zijn schoenen staat en niet als LVB, anderen daarentegen zagen een beperking (de herhaling representeert gebrek aan oplossend vermogen). Of er sprake is van een (kenmerk van) LVB, of niet, vergt meer dan één argument. Het wegen, waarderen en combineren van argumenten is iets wat je juist in de discussie met collega's leert.

Abstract:

People with Mild Intellectual Disability (MID) are overly involved in the forensic domain. Nonetheless, they often go unnoticed. Underdiagnoses of MID often results in miscommunication, less adherence and sanctions that are too complicated, which in turn often results in incremental sentences, anger and increase of resistance. Underdiagnoses is not surprising as MID is hard to spot; MID is physically invisible, capricious in performance and varies over context. People often mask their disabilities, making recognition even more complicated, particularly in a forensic context. They would rather show antisocial behaviour and hide their lack of understanding, pretending to be uninterested or even unwilling: "rather antisocial than dumb". Literature and diagnostic material have been growing over the last years. However, due to the aforementioned, this does not seem to be sufficient. In order to recognize and understand MID a more active, 'deep learning' is required. This project is focused on recognition and understanding the concept of MID. To do so we designed films working together with MID and non-MID youngsters ($N=12$, ages from 16 to 19). In the films youngsters (inter)act with a professional actor, presenting typical theme's youngsters experience (e.g. a conflict with a guard that forbids you to smoke or park your scooter in a certain area). Professionals ($N = 20$) from various organizations within the forensic context were trained by means of these films, discussion, exercise and education. Using the films professionals discussed characteristics of MID youngsters. Participants report they recognized more MID characteristics after the training (84%) and considered the films to be useful (90%). Trainees grew in capacity as compared to experts ($N = 17$) whom we 'tested' to set a baseline. The films were helpful and fundamental for discussion. Discussion increased the insight that characteristics do not exist without context and that they should be valued within the context. "You have to look for a pattern; a characteristic by itself might seem representative, but in another context it might not". For example, being slow is often considered typical for MID. However, a youngster might be slow because he is pondering and weighing the situation, considering different perspectives and thereby taking his time, which is not typical for MID. In discussion with your colleagues you have to substantiate your choices and reconsider MID indications and/or contra-indications. Professionals argued that this increased their ability to recognize MID characteristics and their ability to understand the impact of these characteristics, which in turn changed their own behaviour and treatment of (MID)juveniles.

Organisaties: UVA en NSCR in samenwerking met Emaus College, Altra College, het NIFP, de Reclassering, de Raad voor de Kinderbescherming en Bureau Halt

Films: H. van Wijk (regisseur), B. Ayari (productie), S. de Bot (acteur), W. Walthaus (montage), T. van der Gronde (camera), W. Trommelen (licht), L. Lindelaar (geluid) en D. Arens (geluid)

Financier: Kwaliteit Forensische Zorg

UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM

kwaliteit
forensische zorg

Nederlands Studiecentrum
Criminaliteit en Rechtshandhaving

Emaus College
's Heeren Loo Onderwijs

